

Veliki atlas Slovenije

Besedilo: David Stanković

Jeseni je pri založbi Mladinska knjiga po sedmih letih izšel nov nacionalni atlas Slovenije. Za razliko od prejšnjih različic naj bi se tokratna izdaja ponašala s tem, da ni »zgolj« atlas, temveč da je knjiga prerasla v *Veliki atlas Slovenije*.

Knjiga je izšla v nakladi šest tisoč izvodov, od katerih jih je bilo pet tisoč prodanih že v predprodaji. Cena knjige je 129 €, pri čemer pri tokratnem nakupu lastniki starih atlasov ne bodo mogli uveljavljati popusta ob nakupu nove izdaje, kot je bila to praksa pri prejšnjih ponatisih in prenovitvah. Razlog tiči v tem, da so bile med preteklimi izdajami razlike le minimalne, to pa naj bi bil začetek povsem nove generacije atlasov.

Novi atlas je tako kot njegovi predhodniki vsebinsko sestavljen iz dveh sklopov, pri čemer je kartografski sklop zastavljen podobno kot v prejšnji izdaji. V zadnjem delu atlasa najdemo prenovljene in posodobljene topografske zemljevide v standardnem merilu 1:50.000. Zemljevidi so tudi tokrat opremljeni z geografsko stopinjsko mrežo in po zgledu iz prejšnje izdaje oštevilčeni neodvisno od strani v knjigi, tako da se prvi zemljevid začne s številko ena. Pregledni zemljevid se nahaja na notranji strani zadnje platnice. Poleg topografskih zemljevidov v kartografskem delu najdemo še 65 mestnih zemljevidov in 45 tematskih kart s spremljajočimi razlagami. V tematskih kartah so predstavljene fizično in družbenogeograf-

ske značilnosti Slovenije, prvič pa je tu posebna pozornost namenjena okoljevarstveni in naravovarstveni predstavitvi države. V tem sklopu med drugim najdemo zemljevide naravnih vrednot, varstvenih območij Natura 2000, zemljevide s predstavljenim ekološkim stanjem pitnih voda in zemljevide s skupnim številom dni toče.

V tokratni izdaji so v ospredju okoljske teme, saj tvorijo rdečo nit drugega sklopa atlasa, ki je namenjen obsežni predstavitvi Slovenije v besedi. Tu je največji poudarek na raznolikosti države in njenih pokrajinskih značilnostih, pri čemer ne manjkajo niti kratke predstavitve prav vseh slovenskih občin. Ta sklop obogati tudi kvalitetno fotografsko gradivo, ki Slovenijo res lepo predstavi.

Atlas okoljske in naravne značilnosti države opisuje v več poglavjih, pri čemer pa na kar nekaj mestih najdemo nepreverjene oz. netočne informacije. Tako v podpoglavju o kulturni raznolikosti najdemo zapisa, da naj bi močerala opisal že kar Valvasor, čeprav ga je v resnici le nedoločeno omenil, in da naj bi se zaradi državljskih vojn na Balkanu populacija medveda v Sloveniji povečala. Z okoljevarstvenega vidika je najbolj sporno poglavje o Sloveniji in globalizaciji. V podpoglavju o obnovljivih virih najdemo prostodušni zapis, kako bi bile hidroelektrarne na Muri okoljsko spre-

jemljive le, v kolikor bi bile zastavljene kot večnamenski objekti, namenjeni predvsem ohranjanju poplavnih gozdov in življenju v rečnih mrtvicah. Slednje se res lepo sliši, a nikjer ne piše, kaj naj bi ti objekti bili in kako naj bi bili videti. Podpoglavje o vidiku globalne krize v Sloveniji je zastavljeno prekompleksno in nerazumljivo; lep primer je zapis, da je gospodarski sistem v nasprotju z osnovnimi zakoni fizike (entropija) in temeljnimi principi delovanja ekosistemov ter da je kot tak protievolucijski.

Nov atlas zaradi razširitev in sprememb, katerih smer je bila načrtovana že v prejšnji izdaji, ni več osnovni navigacijski pripomoček in orodje, s katerim se oborožim, ko se odpravim na teren ali na izlet, in ki bi ga imel neprestano v avtu, ampak je knjiga za na knjižno polico. Kot rednemu terenskemu uporabniku atlasa bi mi ta veliko bolj koristil, če bi kartografski in besedilni del izšla v ločenih knjigah. Verjetno bo atlas še največ koristil srednješolcem in osnovnošolcem pri pisanju referatov in seminarskih nalog ter za potešitev radovednosti tudi ostalih bralcev. ✨

Izgled poglavja *Narava Slovenije* (foto: Miha Sagadin).